

## Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

<b>Brevdato</b>
Den 18. december 2019
<b>Livsforsikringsselskabets navn</b>
PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab
<b>Overskrift</b>
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Satser forsikringsklasse III
<b>Resumé</b>
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
PensionDanmark anmelder ændringer til følgende satser gældende fra 1. januar 2020:  <ol style="list-style-type: none"><li>1. Basisdødelighed og levetidsforbedringer</li><li>2. Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.</li><li>3. Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling</li><li>4. Sats til belastning af depot</li><li>5. Forudsat afkast til brug for beregning af hensættelse ved tilkendelse af løbende ydelser ved supplerende førtidspension.</li></ol> Desuden anmeldes stykomkostninger uændrede for 2019:  <ol style="list-style-type: none"><li>6. Stykomkostninger</li></ol> Alle øvrige satser er uændrede.  Som bilag vedlægges "GÆLDENDE SATSBILAG VEDRØRENDE TEKNISK GRUNDLAG TIL FORSIKRINGSKLASSE III", hvor alle ændringer er angivet med ændringsmarkering. Bilaget er desuden vedlagt i en version uden ændringsmarkering.
<b>Lovgrundlaget</b>
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1 nr. 2) grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbsværdier og fripolicer.
<b>Ikrafttrædelse</b>
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.

Anmeldelsen træder i kraft den 1. januar 2020.
<b>Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold</b> Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen erstatter anmeldelse af 19. december 2018 "Beregning af pensioner klasse III" og anmeldelse af 18. december 2019 "Ændret omkostningssats for visse alderspensionister".
<b>Angivelse af forsikringsklasse</b> Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse III.
<b>Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold</b> Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.
Anmeldelsen vedrører medlemmer på markedsrente omfattet af det tekniske grundlag "Forsikringsteknisk grundlag til livsforsikringskasse III (HTS Pension – 2000)". Grundlaget er ugaranteret og kan løbende ændres.  Grundlaget omfatter pr. 30. november 2019 godt 740.000 medlemmer med en retrospektiv hensættelse på 233 mia. kr., heraf er godt 49.000 medlemmer alderspensionister.  <i>Ad 1. Basisdødelighed og levetidsforbedringer</i> I satsbilagets afsnit "1.2.1. Basisdødelighed før og efter alderspensionering" fastsættes opdaterede satser for dødsintensitet og levetidsforbedringer.  Dødelighederne er opdateret i overensstemmelse med Finanstilsynets benchmark for 2018 og er fastsat ved hjælp af den observerede nuværende dødelighed for bestanden og Finanstilsynets benchmark for fremtidige levetidsforbedringer.  Den observerede nuværende dødelighed for bestanden er fastsat med udgangspunkt i data for perioden 2014 til 2018 og følger af det statistiske test, som Finanstilsynet har fastsat i forbindelse med indførelsen af benchmark for dødeligheder. Resultaterne af PensionDanmarks analyse er beskrevet i anmeldelse af 18. december 2019 "Dødelighed til markedsværdiopgørelser 2019" samt bilag hertil. Det er den heraf udledte modeldødelighed, som er udgangspunktet for fastsættelsen af dødeligheder til brug for beregning af risikopræmier samt ved alderspensionering for medlemmer med markedsrente, forsikringsklasse III. De estimerede modeldødeligheder er kønsafhængige som udgangspunkt, men vægtes med kønsfordelingen i bestanden til en unisexdødelighed. Ligeledes vægtes Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer med kønsfordelingen i bestanden.  <i>Ad 2. Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.</i>  Ved beregning af udbetalingen fra en livsvarig alderspension anvendes forudsætninger om forventet, fremtidigt afkast. Forventningen til afkastet bruges til beregning ved igangsætning af pensioner og ved regulering af pensioner under udbetaling. Afkastforventningen opdateres, så der fra 1. januar 2020 benyttes den danske swaprentekurve pr. 25. november 2019 tillagt 100 bp i stedet for swaprentekurven pr. 27. november 2018 tillagt 100 bp.  Pr. 1. januar 2020 reguleres livsvarige alderspensioner under udbetaling på baggrund af det enkelte medlems opsparede depot, forventet levetid og den stigningstakt, som er fastlagt for hver kohorte. Stigningstakten er angivet i satsbilaget afsnit "2.0.0. Rente".

*Ad 3 Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling*

I satsbilagets afsnit "2.0.0. Rente" fastsættes sats til regulering af aktuelle udbetalinger ved førtidspension. Satsen fastsættes til 0,5 pct.

*Ad 4 Sats til belastning af depot*

I satsbilagets afsnit "4.1.3. Belastning af depot" ændres satsen OMK3% fra 0,080 pct. til 0,085 pct.

*Ad 5 Forudsat afkast til brug for beregning af hensættelse ved tilkendelse af løbende ydelser ved supplerende førtidspension.*

I satsbilagets afsnit "2.0.0. Rente" ændres sats til beregning af hensættelse ved tilkendelse af løbende ydelser ved supplerende førtidspension fra 1,5 pct. til 0,0 pct.

*Ad 6 Stykomkostninger*

I satsbilagets afsnit "4.1.2 Belastning af forsikring" fastholdes satserne OMK2 og OMKH2 på 24,75 kr. mens satsen OMKL2 fastholdes på 5 kr.

**Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne**

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for medlemmerne, idet der er tale om satser på et ugaranteret grundlag, som løbende kan justeres.

**Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne**

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

*Ad 1 Basisdødelighed og levetidsforbedringer*

Ændringen i dødeligheden betyder en ændret forventet levetid for det enkelte medlem. For udvalgte aldre er den forventede levetid pr. 1. januar 2020 vist i nedenstående tabel, angivet i år:

Alder	Tidligere anmeldt dødelighed	Ny, anmeldt dødelighed
0	92,9	92,1
20	90,8	90,1
40	88,5	87,8
60	86,9	86,2
65	87,1	86,4

70	87,5	86,8
75	88,2	87,6
80	89,4	88,9

For alle medlemmer giver den nye dødelighed anledning til kortere forventet levetid. Det vil for medlemmer under opsparing isoleret set betyde højere prognoseydelse og ændrede risikopræmier. For medlemmer under udbetaling vil ændringen i levetiden isoleret set betyde en stigning i den udbetalte pension. For yngre medlemmer betyder ændringen en stigning på omkring 2,5 pct. i prognosen for den livsvarige pension, mens ændringen for de ældre medlemmer betyder en stigning på omkring 2,0 pct. i udbetalingen fra den livsvarige pension. Stigningen vil delvist blive modregnet af en lavere forventning til de fremtidige afkast, jf. ændringen under punkt 2.

*Ad 2 Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension samt sats til regulering af pensioner under udbetaling.*

Ved opdatering af afkastforventningen til den danske swaprentekurve pr. 25. november 2019 tillagt 100 bp fra swaprentekurven pr. 27. november 2018 tillagt 100 bp vil der (isoleret set) ske et fald i de udbetalte pensioner, idet rentekurven er faldet væsentligt. Årets afkast gør dog, at de udbetalte pensioner for langt de fleste medlemmer kan fastholdes eller opskrives. Der anmeldes en række af stigningstakter, som benyttes til at fastlægge årets regulering af den udbetalte ydelse.

Det enkelte medlems faktiske regulering pr. 1. januar 2020 afhænger af det opsparede depot, forventet levetid og den anmeldte forventede fremadrettede regulering.

*Ad 3 Sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling.*

Den økonomiske konsekvens for medlemmerne er en øget udbetaling i 2020 i forhold til 2019.

*Ad 4 Sats til belastning af depot*

Ændringen af depotomkostningerne betyder en mindre opsparing for samtlige medlemmer. Påvirkningen for det enkelte medlem er 5 kr. pr. 100.000 kr. opsparing.

*Ad 5 Forudsat afkast til brug for beregning af hensættelse ved tilkendelse af løbende ydelser ved supplerende førtidspension*

En nedsættelse af det forventede fremtidige afkast vil betyde en øget hensættelse til medlemmer, der tilkendes supplerende førtidspension. Hensættelsen finansieres af de præmier, der betales for gruppelivsdækningerne ved offentlig førtidspension, jf. satsbilaget herfor. Derfor vil en øget hensættelse, alt andet lige, medføre en stigning i prisen for gruppelivsdækningen. En nedsættelse af den forudsatte rente betyder, at jeg prisen stiger med cirka 200 kr. pr. 100.000 kr. dækning. Den opkrævede pris er fastsat i anmeldelsen "Sats vedrørende gruppeliv gældende fra den 1. januar 2020".

Ændring af satsen har ingen umiddelbar økonomisk betydning for medlemmer, der tilkendes supplerende førtidspension, men giver øget mulighed for en positiv regulering af ydelsen fremadrettet.

#### *Ad 6 Styktillæg*

Omkostningssatsen er uændret og anmeldelsen har således ingen økonomisk betydning for medlemmerne

#### **Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringselskabet**

Livsforsikringselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for selskabet, idet der er tale om satser på et ugaranteret grundlag, som løbende kan justeres.

#### **Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet**

Livsforsikringselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Anmeldelsen vedrører medlemmer på markedsrente omfattet af det tekniske grundlag "Forsikrings-teknisk grundlag til livsforsikringskasse III (HTS Pension – 2000)". Grundlaget er ugaranteret og kan løbende ændres.

#### *Ad 1 Basisdødelighed og levetidsforbedringer*

Ændring af dødeligheden har ingen økonomiske betydning for PensionDanmark, idet medlemmerne selv bærer alle risici, herunder den biometriske risiko. Over- og underskud på risikoresultatet føres på bonushensættelsen for gruppelev.

#### *Ad 2 og 3 Forudsat afkast for alderspensionister ved beregning af livsvarig alderspension samt sats til regulering af pensioner under udbetaling og sats til regulering af løbende ydelser ved supplerende førtidspension under udbetaling.*

PensionDanmark har ingen former for garantier tilknyttet pensioner under udbetaling på forsikringsklasse III. Reguleringen af pensionerne har derfor ingen økonomiske konsekvenser for selskabet.

#### *Ad 4 Sats til belastning af depot*

Resultatet for investeringsomkostningerne for forsikringsklasse III overføres til egenkapitalen. Satserne er fastsat således, at indtægter og udgifter forventes at være i balance i 2020.

#### *Ad 5 Forudsat afkast til brug for beregning af hensættelse ved tilkendelse af løbende ydelser ved supplerende førtidspension*

PensionDanmark har ingen former for garantier tilknyttet pensioner under udbetaling på forsikringsklasse III.

**Ad 6 Stykomkostning**

I 2015 modtog PensionDanmark et beløb på 241 mio. kr. for refunderet moms. Disse penge besluttede bestyrelsen at tildele medlemmerne i løbet af de følgende 7 år som en nedsættelse af stykomkostningerne. Der er derfor budgetteret med underskud i budgettet for 2020. Omkostningsresultatet overføres til egenkapitalen, som pr. 31. oktober 2019 udgør 4.596 mio. kr.

Alle anmeldte forhold anses for at være betryggende og rimelige.

**Navn**

Angivelse af navn

Torben Möger Pedersen

**Dato og underskrift**

Den 18. december 2019

**Navn**

Angivelse af navn

Anders Bruun

**Dato og underskrift**

Den 18. december 2019

**Navn**

Angivelse af navn

**Dato og underskrift**